

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 20CoP/160/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1420202883
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1420202883.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Michaely Královej a členiek senátu JUDr. Ivany Jahnovej a JUDr. Nadeždy Wallnerovej, vo veci starostlivosti o maloletú W. A., D. XX.X.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom: Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov: matka - Z. U., D. XX.XX.XXXX, Š. P. O. G.Á., H.. Č.. N.: F. X, N., zastúpená O. A., D. XX.X.XXXX, N.: H. XX, N. V. P. - C. A., D. XX.X.XXXX, Š. P. Z. F., H. N.: R. X. XXX, H., zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Dávidek s.r.o., so sídlom: Račianska 96, Bratislava, o nariadenie neodkladného opatrenia o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a o odovzdaní maloletého dieťaťa, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava IV, č. k. 25P/123/2020 - 119 zo dňa 11.8.2020, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Bratislava IV, č. k. 25P/123/2020 - 119 zo dňa 11.8.2020 mení tak, že upravuje styk rodičov s maloletou W. A., D. XX.X.XXXX nasledovne:

Matka je oprávnená stretávať sa s maloletou od pondelka každého párneho kalendárneho týždňa od 8.00 hod. do pondelka nepárneho kalendárneho týždňa do 8.00 hod. a otec je oprávnený stretávať sa s maloletou od pondelka každého nepárneho kalendárneho týždňa od 8.00 hod. do pondelka párneho kalendárneho týždňa do 8.00 hod. s tým, že maloletú na začiatku doby styku matka odovzdá otcovi v mieste jej bydliska a na konci styku otec maloletú odovzdá matke v mieste bydliska matky.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava IV (ďalej aj súd prvej inštancie) uznesením č. k. 25P/123/2020 - 119 zo dňa 11.8.2020 nariadil na návrh matky neodkladné opatrenie, ktorým uložil otcovi povinnosť odovzdať maloletú W. A., D. XX.X.XXXX do starostlivosti matky Z. U., D. XX.XX.XXXX (výrok I.). Maloletú na čas do právoplatného skončenia konania o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej zveril do osobnej starostlivosti matky (výrok II.) a otca zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletej výživným vo výške po 300,-eur mesačne, vždy do 15-teho dňa v mesiaci k rukám matky, počínajúc dňom 11.8.2020 (výrok III). V zostávajúcej časti návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

2. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v danom prípade je návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj CSP), § 366, § 367 odsek 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku dôvodný, pretože v najlepšom záujme maloletej je, aby bola dočasne odovzdaná a zverená do starostlivosti matky s predbežným určením vyživovacej povinnosti otca.

3. Súd prvej inštancie z obsahu súdneho spisu ustálil, že rodičia spolu s maloletou naposledy bývali v Rakúsku v podnájme. V dôsledku vzájomných hádok, potvrdených obidvomi rodičmi, bola matka spolu s maloletou prevezená za asistencie polície do zariadenia pre matky s deťmi v Rakúsku, kde boli ubytované od 6.4.2020 do 23.4.2020. Obaja rodičia zhodne uvádzali, že otec maloletú zobral od matky dňa 22.4.2020 a odišiel na Slovensko. Následne o pár dní matka pricestovala na Slovensko a všetci boli ubytovaní v podnájme na H. XX v Bratislave. Počas ich pobytu v Bratislave bola na

adresu podnájmu niekoľkokrát privolaná policajná hliadka, z dôvodu riešenia vzájomných nezhôd medzi rodičmi. Aktuálna situácia na strane maloletej je taká, že maloletá je v starostlivosti otca, respektíve ním poverených osôb a matka nemá o maloletej žiadne informácie minimálne od konca júna 2020, kedy otec maloletú nechal odviezť k manželke svojho známeho do obce Borský Svätý Jur. Uskutočnilo sa ešte jedno stretnutie matky s maloletou v hotelovom objekte v Senci, ktoré tiež bolo ukončené hádkou rodičov a vzájomnými trestnými oznámeniami. Z vykonaného dokazovania vo veci mal súd prvej inštancie zistené, že otec zobral maloletú zo starostlivosti matky bez jej súhlasu a od svojho príchodu na Slovensko spolu s maloletou, matku vôbec žiadnym spôsobom o dieťaťi neinformoval, maloletú necháva v starostlivosti tretích osôb a na rôznych adresách. Jeho pobyt na Slovensku bol nestály, často menil spolu s dieťaťom ubytovanie a nemal vytvorené trvalé zázemie pre maloletú. Maloletá je vo veku 16 mesiacov a nemá zabezpečený žiaden kontakt s matkou, keďže otec nielenže matku o dieťaťi neinformuje, ale maloletú pred matkou ukrýva. Z celého konania otca možno usúdiť, že chce maloletú od matky izolovať. Napriek tomu, že šetrením v aktuálnom bydlisku otca bolo zistené, že otec má vhodné bytové pomery, súd prvej inštancie na tieto neprihliadol, pretože nebolo možné zistiť úroveň starostlivosti otca o maloletú, keďže v čase šetrenia (aj v čase zásahu polície v podnájme na Talichovej ulici v Bratislave) otec starostlivosť o maloletú osobne nezabezpečoval, ale len prostredníctvom ďalších osôb. Neboli preukázané žiadne tvrdenia otca o nevhodnom správaní sa matky (predávanie sa na sociálnych sieťach), naopak zo správania otca je zrejmé, že hoci ochotne komunikuje s úradmi, zamlčuje podstatné okolnosti a zavádza. Dôkazom toho je správa OO PZ Dúbravka, z ktorej vyplýva, že je dôvodné predpokladať, že otec zobral matke všetky jej osobné doklady, ako aj mobilný telefón, pričom otec tvrdil opak. Šetrenie kolízneho opatrovníka v aktuálnom bydlisku matky preukázalo, že matka má na zabezpečovanie starostlivosti o dieťa vhodné bytové pomery. Vzhľadom k tomu, že maloletá je veľmi nízkeho veku, je od matky v dôsledku konania otca úplne izolovaná a doteraz nemala zabezpečené stabilné zázemie, čím môže byť ohrozený, prípadne narušený jej priaznivý vývoj, čomu je potrebné predísť nariadením matkou požadovaného neodkladného opatrenia. Na základe uvedeného súd prvej inštancie rozhodol o okamžitom odovzdaní maloletej do matkinej starostlivosti matky. Zároveň maloletú dočasne zveril do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na výživu maloletej predbežne výživným vo výške 300,- eur mesačne, ktorá suma pokryje nevyhnutné výdavky maloletej. Takto určené výživné súd prvej inštancie považoval pre účely neodkladného opatrenia za primerané. Otec uviedol, že poberá podporu v nezamestnanosti v Rakúsku 1.300,- eur mesačne. Konanie otca súd prvej inštancie vyhodnotil ako odporujúce najlepšiemu záujmu dieťaťa.

4. Proti uzneseniu podal otec odvolanie. Súdu prvej inštancie vytýka, že vec nesprávne právne posúdil, že nedostatočne zistil skutočný stav a nesprávne zhodnotil vykonané dôkazy, v dôsledku čoho dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Otec tvrdí, že súd prvej inštancie v danej veci rozhodol v rozpore so záujmom maloletej a zasiahol do jeho ústavného práva otca na osobnú starostlivosť o dcéru W. a jej výchovu. Podľa otca neexistuje žiaden vážny dôvod k tomu, aby sa nemohol o maloletú dcéru starať a to za situácie, kedy z jeho strany neboli zistené okolnosti, ktoré by ho ako rovnoprávneho rodiča mali obmedzovať na výchove dcéry, pričom osobnú starostlivosť vykonával aj počas spoločného spoluzitia s matkou, ako aj od konca júna 2020, kedy bol nútený odísť na odporúčanie príslušníkov PZ po excesoch matky zo spoločnej domácnosti. Matka neprejavovala a ani neprejavuje o dcéru skutočný záujem, pričom o dcéru nemala ani záujem počas výsluchu, keď voči nemu podala trestné oznámenie na OR PZ v Senci v noci dňa 17.7.2020, kedy sa počas niekoľkých hodín ani len nespýtala, kde je dcéra a ako sa má. Uvedené uviedol aj na informatívnom výsluchu pred súdom prvej inštancie, kedy sa matka ani tam nespýtala, ako sa dcéra má. Otec uviedol, že dcéru má veľmi rád a chce sa podieľať na jej výchove a zdravom telesnom a duševnom vývine, pričom jej dokáže poskytnúť riadnu osobnú starostlivosť, vytvoriť harmonické prostredie a postarať sa o ňu finančne aj emocionálne. Podľa otca na psychiku dcéry zle pôsobia neustále konflikty vyvolané navrhovateľkou, ktorá sa dáva pred políciou v Rakúsku alebo aj na Slovenku do pozície obete, avšak opak má byť pravdou, potvrdenou pri výsluchoch svedkami. Opakovaná lož sa môže stať z pohľadu OČTK pravdou, a preto podal oznámenie o podozrení zo spáchania trestného činu na OR PZ v Senci. Umelo matkou vyvolané konflikty sú nežiaduci jav pre osobnostný vývoj aj duševné zdravie maloletej. Otec namieta, že súd prvej inštancie sa uvedenou situáciou vôbec nezaoberal a skúmal len jeden konflikt z mnohých, čím neúplne zistil skutkový stav, týkajúci sa spoluzitia rodičov. Otec súdu prvej inštancie vytýka, že sa nevysporiadal s osvedčením naliehavého právneho záujmu matky, ktorá ho ako cudzia štátna príslušníčka - občianka Maroka, bez trvalého alebo prechodného pobytu v Európskej únii neosvedčila. Matka uviedla, že spolu žili v Rakúsku na adrese S. X, B., čo potvrdil na výsluchu aj on s tým, že na Slovensko odišli z dôvodu a počas korony, pričom v čase rozhodovania boli na Slovensku s dcérou približne dva mesiace

a matka tu bola podľa jej výsluchu len 2 dni v nájme, pričom predtým sa zdržiavala v Rakúsku. Súd prvej inštancie pri posudzovaní príslušnosti v zmysle Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 z 27.11.2003 (ďalej aj Nariadenie) nesprávne vyhodnotil svoju príslušnosť, respektíve otec namieta, že sa touto otázkou nezaoberal. Otec je toho názoru, že súd prvej inštancie nebol v zmysle ustanovenia článku 8 Nariadenia príslušný na rozhodnutie, respektíve pri rozhodovaní súd prvej inštancie svoju príslušnosť nezaložil ani podľa iných ustanovení Nariadenia. Otec tvrdí, že napadnuté rozhodnutie nie je a ani nemôže byť v záujme maloletej, a je v rozpore s jeho právom ako otca, pričom dochádza k nenahraditeľnej ujme a to v takomto rannom veku dieťaťa, ktorá môže navždy ovplyvniť vzťah otca a dcéry. Podľa otca je zarážajúce, že matka navrhla vo svojom návrhu minimálny styk s dcérou a súd prvej inštancie tento návrh bez odôvodnenia, respektíve bez akéhokoľvek skúmania zamietol. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vo svojej správe súdu prvej inštancie uviedol, že maloletá je v prirodzenom prostredí, pôsobila spokojne, usmievala sa a snažila sa komunikovať. Neprejavovala obavy z cudzích ľudí, bola kontaktná a ku všetkým prítomným prejavovala pozitívne interakcie. Z uvedeného je potom podľa otca zrejmé, že asi nie je tým zlým otcom, ktorého by z neho chcela matka spraviť, pričom on sám nebol prítomný len z dôvodu, že vybavoval úradné veci, ohľadom rozvodu a zdravotnej starostlivosti o maloletú. Taktiež sa súd prvej inštancie nezaoberal otázkou, že matka nemá žiadny, t.j. trvalý a ani prechodný pobyt na území Európskej únie, ani akým spôsobom chce financovať svoj pobyt (v návrhu matka uviedla, že nemá žiaden účet a je úplne bez príjmu a na informatívnom výsluchu jej už prispieva rodina, čo žiadnym spôsobom nepreukázala a dokonca neuviedla ani samotnú výšku týchto „príspevkov“ od rodiny.), t.j. strava, drogéria, nájomné a pod. na území SR bez akýchkoľvek znalostí slovenského jazyka. Súd v rozpore so záujmom maloletej nenariadil aspoň z opatrnosti v predmetnom neodkladnom opatrení zákaz matke, občianke Maroka a maloletej dcére, občianke Slovenska vycestovať mimo územia Slovenskej republiky a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Pričom z neúplného dokazovania je zrejmé, že matka nemá pobyt v EÚ a vybavuje si Marocké cestovné doklady a pritom žiadnym spôsobom nepreukázala, že nebude vyhostená z EÚ a nevráti sa späť s maloletou občiankou SR, t. i. ich dcérou do moslimského Maroka, kde nebude mať žiaden európsky súd možnosť sledovať záujem maloletej. Pred OČTK a aj pri informatívnom výsluchu pred súdom prvej inštancie uviedol, že sa mu matka viackrát vyhrážala, že sa s dcérou odšahujú, a že dcéru už nikdy neuvidí. Matka vedela, kde dcéra je, vedeli to aj ÚPSVaR a OČTK, avšak matka nepovedala, že ju chce vidieť. Príslušný ÚPSVar mal na neho aj telefonický kontakt. Navrhovateľka vo svojom návrhu a ani pri výsluchu neuviedla takú relevantnú skutočnosť, z ktorej by vyplývalo, že si otec rodičovské práva a povinnosti riadne neplní, teda ako dcéru zanedbáva. S ohľadom na uvedené otec odvolaciemu súdu navrhol, aby napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. Do odvolacieho konania podala matka vyjadrenie, podľa ktorého po rozhodnutí o neodkladnom opatrení dňa 12.8.2020 v dopoludňajších hodinách spolu s policajným sprievodom zo Stupavy a pani Palkovičovou sa dostavili na miesto bydliska, ktoré otec uviedol pri výsluchu na Okresnom súde Bratislava IV a to v Stupave, na R. XX. Na tejto adrese nikto neotvoril. Ešte v ten istý deň, podvečer označenú adresu opätovne vyhľadal, pričom jej nikto, ani susedia nevedeli povedať, či sa na tejto adrese niekto zdržiava. Toto sa opakovalo aj v ďalších týždňoch, keď sporadicky na uvedenej adrese zvonili. Dňa 12.8.2020 v Stupave na Obvodnom oddelení polície SR podala na otca trestné oznámenie. Matka uviedla, že situácia je pre ňu mimoriadne ťažká, maloletá jej bola násilím a vydieraním unesená, s tým že otec maloletej je povedal, že ak chce dieťa vidieť, musí s ním odcestovať na Slovensko. Dcéru nevidela už vyše dvoch mesiacov. Dozvedela sa, že dieťa sa nachádza v Egypte spolu s otcom, čo jej mali potvrdiť aj fotografie detí na sociálnej sieti otca (otec má unášať aj 9 ročného I. A.). Matka uviedla, že otec sa jej ozval dňa 6.9.2020. Tvrdil, že sa s ňou chce stretnúť a na otázku, či privezie aj maloletú odpovedal záporne. Odpovedala, že chce späť dieťa a s ním sa nemá záujem stretnúť. Otec mal reagovať zúriivo, urazene a prekvapene, nepáčilo sa mu, že mu odmietla poslušnosť, ktorú násilím, bitkou a obmedzovaním pohybu vždy od nej vyžadoval. Nezaujíma ho, že jej okrem dcéry odobral všetky osobné dokumenty, dokumenty o maloletej a peniaze. Aby mohla existovať na Slovensku bez jazykových znalostí, musí jej pomáhať rodina a známi. Nemá osobné dokumenty, o ktoré požiadala už pred mesiacom na Marockom vyslanectve vo Viedni a osobne urgovala aj na Vyslanectve vo Frankfurt. Otca maloletej sa bojí, nechce byť v jeho prítomnosti, jeho chovanie je podľa matky nevyspytateľné, ak nie je neustále chválený je agresívny. Má podozrenie, že otec berie drogy alebo iné návykové látky. Prostredníctvom pani A. bola spísaná na Okresnej prokuratúre Bratislava IV zápisnica o trestnom oznámení za týranie jej osoby a dieťaťa. Vyhľadala aj pomoc v Centre pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže na Špitálskej ulici v Bratislave vo veci podania žiadosti o vydanie dcéry Diany rakúskymi štátnymi orgánmi alebo o akúkoľvek pomoc pri odovzdaní dcéry do jej starostlivosti. Popis svojej

situácie poslala aj do Rakúska, do Hollabrunnu, na Bezirkshauptmannschaft Hollabrunn, Fachgebiet Sozialarbeit, Muhlgasse 24 menovite pani Mgr. D., k čomu pripojila aj úradný preklad uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia. Na Slovensku býva v prenajatom byte sama a čaká na akúkoľvek informáciu o dcére. Žiadne kompetentné orgány jej nedokázali pomôcť.

6. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa Civilného mimosporového poriadku.

7. Podľa ustanovenia § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Odvolací súd preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa § 65 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> a contrario v rozsahu danom ustanovením § 66 CMP a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné zmeniť.

9. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že rodičia maloletej, ktorí sú manželmi, žili s maloletou Dianou, narodenou 18.3.2019 v Rakúsku, kde sa maloletá aj narodila, a kde jej aj bola poskytovaná zdravotná starostlivosť a matke boli vyplácané rodičovské (materské) dávky, mesačne po 450,- eur. Manželstvo uzavreli v Marockom kráľovstve. V apríli 2020 bola matka spolu s maloletou umiestnená rakúskymi orgánmi do domova pre ženy v St. Poltene. Otec po stretnutí s dcérou maloletú matke nevrátil a bez súhlasu matky maloletú premiestnil na územie Slovenska. Matka na územie Slovenska prišla s úmyslom vidieť maloletú. Maloletá spolu s rodičmi bývala v prenajatom byte. Situácia v spolunažívaní medzi rodičmi sa vyhrotila do fyzických konfliktov, pri ktorých zasahovala polícia. Spolužitie manželov bolo ukončené a od júla 2020 otec neumožnil matke stretnúť sa s dcérou. Matka sa v čase od 18.7.2020 do 23. 7. 2020 vrátila do domova pre ženy v Sr. Poltene v Rakúsku. Následne za účelom získania maloletej do jej starostlivosti pricestovala na Slovensko a za pomoci známeho býva v prenajatom byte. Podľa správy zo šetrenia Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava zo dňa 7. 8. 2020 matka má vytvorené podmienky pre starostlivosť o dieťa. Zástupkyňa matky, O. A. do zápisu na Okresnej prokuratúre Bratislava IV, dňa 13.8.2020 predniesla, že matka zostáva na Slovensku, pretože sa chce dostať k dieťaťu, v opačnom prípade by sa vrátila do azylového domu v Rakúsku, kde žila predtým. Dňa 3. 7. 2020 podala matka na Okresný súd Bratislava IV návrh na rozvod manželstva, ktorý je vedený pod sp. zn. 14P/41/2020 a v rovnaký deň podala aj návrh na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletej na čas do rozvodu, ktorý je vedený pod sp. zn. 25P/123/2020, v rámci ktorého požiadala o predbežnú úpravu práv a povinností rodičov nariadením preskúmaného neodkladného opatrenia.

10. V zmysle § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky za ktorých môže konať a rozhodovať (ďalej len procesné podmienky).

11. V zmysle § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

12. V zmysle § 9 CSP, ak spor alebo vec nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví.

13. Podľa článku 7 ods. 2 druhá veta zák. č. 460/1992 Zb. Ústavy Slovenskej republiky, právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky.

14. Podľa článku 8 ods. 1 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, (ďalej aj Nariadenie Brusel II bis), súdy členského štátu majú právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu, ktoré má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte v čase začatia konania.

15. Podľa článku 20 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, v naliehavých prípadoch nebránia ustanovenia tohto nariadenia súdom členského štátu prijať predbežné opatrenia, vrátane ochranných opatrení, s ohľadom na osoby alebo majetok v tomto štáte, ktoré sú dostupné podľa práva

tohto členského štátu, aj keby podľa tohto nariadenia mal právomoc rozhodovať vo veci samej súd iného členského štátu.

16. Podľa článku 16 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, sa za začatie konanie na súde považuje a) moment podania písomnosti, ktorou sa začína konanie, alebo rovnocennej písomnosti na súde, za predpokladu, že navrhovateľ neopomenul následne prijať kroky, ktoré musel prijať, aby zabezpečil doručenie písomnosti odporcovi; alebo b) ak sa pred jej podaním na súd musí písomnosť doručiť, momentom jej prevzatia orgánom povereným doručovaním za predpokladu, že navrhovateľ neopomenul následne prijať kroky, ktoré musel prijať, aby zabezpečil podanie písomnosti.

17. V danej veci sa jedná o vec s tzv. cudzím prvkom, pretože otec aj maloletá sú štátnymi občanmi Slovenskej republiky a matka maloletej je štátnou občiankou Marockého kráľovstva, naposledy s faktickým bydliskom v Rakúsku, kde mala maloletá aj svoj obvyklý pobyt až do času, ako to vyplýva s návrhu matky, ako aj z obsahu súdneho spisu, kedy otec bez súhlasu matky, teda nezákonne s maloletou vycestoval a premiestnil ju na územie Slovenskej republiky. To pre danú vec znamená, že príslušnosť súdu rozhodnúť o návrhu matky vo veci úpravy rodičovských práv k maloletej je potrebné posúdiť podľa článku 8 Nariadenia Brusel II bis, respektíve aj podľa článku 20, keďže predmetom rozhodnutia je návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Obvyklé bydlisko maloletej W. A., D. XX.X.XXXX bolo k času podania návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia založené dohodou rodičov v Rakúskej republike, na čo poukazuje aj otec vo svojom odvolaní, čím je podľa článku 8 Nariadenia Brusel II bis daná medzinárodná príslušnosť súdov Rakúskej republiky, na konanie ohľadom výkonu rodičovských práva a povinností k maloletej. Základným pravidlom Nariadenia Brusel II bis je, že záujem dieťaťa ochráni najlepšie súd, ktorý je dieťaťu najbližší, pretože má najlepšie možnosti posúdiť všetky okolnosti rozhodné pre úpravu jeho pomerov. Nariadiť neodkladné nariadenie (predbežné opatrenie) vo veci starostlivosti o maloleté deti môžu však aj súdy členského štátu, ktoré nie sú príslušné na rozhodnutie o veci samej (článok 20 Nariadenia Brusel II), ale len za kumulatívneho splnenia podmienok, ktoré boli definované v rozhodnutí Európskeho súdneho dvora sp. zn. C - 523/07 a to, že predmetné opatrenie musí byť naliehavé, musí sa týkať osôb a majetku nachádzajúceho sa v členskom štáte, v ktorom je sídlo súdu, na ktorom bolo zahájené konanie a musí mať dočasnú povahu. Podľa označeného rozhodnutia je predmetný článok použiteľný aj na deti, ktoré majú svoje obvyklé bydlisko v jednom členskom štáte, ale dočasne alebo príležitostne sa zdržiavajú v inom členskom štáte a nachádzajú sa v situácii, ktorá môže závažným spôsobom ohroziť ich vývoj alebo zdravie, čo odôvodňuje okamžité nariadenie ochranného (neodkladného) opatrenia. Z obsahu napadnutého odvolania síce nevyplýva, či sa súd prvej inštancie zaoberal otázkou jeho medzinárodnej príslušnosti, avšak s ohľadom na vyššie uvedené, bolo možné, aby súd prvej inštancie o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodol, keď mal zjavne za to, že sa jedná o naliehavý prípad, ktorý nariadenie neodkladného opatrenia vyžaduje, pretože to zodpovedá najlepšiemu záujmu maloletej.

18. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, publikovaného v Zbierke zákonov pod číslom 104/1991 musí byť záujem dieťaťa prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí. Podľa Výboru OSN pre práva dieťaťa je koncept najlepšieho záujmu dieťaťa flexibilný a adaptabilný. Mal by byť prispôbostený a definovaný individuálne, s ohľadom na špecifickú situáciu, v ktorej sa dieťaťo nachádza, pričom pozornosť by mala byť venovaná jeho osobným pomerom, situácii a potrebám. Najlepší záujem je potrebné vyvažovať s ostatnými oprávnenými záujmami a posúdiť z hľadiska objektívneho, nie z výlučného subjektívneho hodnotenia výhodnosti alebo nevýhodnosti postavenia toho ktorého z obidvoch rodičov.

19. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky (kolízny opatrovník maloletej) zo dňa 10.8.2020 (č. I. spisu 113) vyplýva, že o maloletú je v opatere otca riadne postarané i keď možno konštatovať, že otec starostlivosť o maloletú vykonáva aj s pomocou iných osôb. Z obsahu súdneho spisu nie je možné vyvodit' ani žiadnu indíciu, že by matka maloletej nebola schopná zabezpečiť maloletej rovnako dobrú starostlivosť. Pokiaľ otec tvrdil, že matka starostlivosť o maloletú nezvláda, čo podoprel tvrdením svojich známych a dcéry U. N., nie sú tieto tvrdenia podľa názoru odvolacieho súdu v kontexte danej skutkovej situácie a absencie akéhokoľvek dokladu o nezvládnutí starostlivosti matky o maloletú počas spolunažívania rodiny v Rakúsku, kde matka spolu s maloletou bola kompetentnými orgánmi z dôvodu ochrany pred manželom umiestnená v zariadení pre matky, presvedčivá. Situácia medzi rodičmi sa vyhrotila natoľko, že otec už dlhodobo znemožňuje matke osobný kontakt s dcérou,

ktorému stavu však za situácie porovnateľnej schopnosti obidvoch rodičov postarať sa o maloletú a podmienkam článku 20 Nariadenia Brusel II bis zodpovedá podľa názoru odvolacieho súdu dočasná úprava styku rodičov s maloletou. Matka predbežne prispôbila jej osobné pomery pobytu na území Slovenskej republiky a vytvorila si podmienky pre starostlivosť o dieťa. Má zabezpečené bývanie, ktoré jej poskytol K. H. O. V. (č. I. spisu 98) a zo samotného zastúpenia v tomto konaní je zrejmé, že je obklopená aj ľuďmi, ktorí sú jej ochotní jej pomôcť. Neodkladné opatrenie v úprave styku rodičov s maloletou má legitímny základ a predstavuje nutné opatrenie vo vzťahu k právu ročného dieťaťa udržiavať pravidelné vzťahy a osobný kontakt s obidvomi rodičmi, ktorého dôsledkom je naplnenie všetkých hodnôt vzťahujúcich sa k rozvíjaniu rodinných väzieb. Má však len dočasný charakter s účinnosťou výlučne na území Slovenskej republiky. Keďže otec maloletú premiestnil na územie Slovenskej republiky bez súhlasu matky a pri úmysle otca protiprávne zadržiavať maloletú v Slovenskej republike, odvolací súd matku pouča, že je nevyhnutné z jej strany podať návrh na začatie konania o návrat maloletej do cudziny, keďže Slovenská republika je viazaná Nariadením Brusel II bis a aj Haagskym dohovorom z roku 1980. Daná úprava reaguje dočasne na neodkladný stav rozporu rodičov pri výkone ich rodičovských práv k maloletej, podľa článku 20 Nariadenia. Odvolací súd zároveň matku upozorňuje, že na konanie ohľadom úpravy rodičovských práva a povinností k maloletej má právomoc rozhodovať medzinárodne príslušný súd v Rakúskej republike, ako súd obvyklého pobytu maloletého dieťaťa. Záverom odvolací súd zdôrazňuje, že týmto neodkladným opatrením bola maloletému dieťaťu poskytnutá ochrana jeho práv v zmysle článku 20 Nariadenia Brusel bis II, tak aby mala zachovaný kontakt s obidvomi rodičmi.

20. Z týchto dôvodov odvolací súd postupom podľa § 388 CSP, keďže návrhom na úpravu rodičovských práv a povinností nie je viazaný, zmenil napadnuté rozhodnutie tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

21. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 422 CSP).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).